

TARBIYA FANINI KLASTER USULIDA O'QITISH

Мажидова Нодира Ашуровна

Бухоро вилояти Гиждувон тумани

1-умумий урта таълим мактаби тарбия фани уқитувчиси

Annotatsiya: *usbu maqolada klasterning maqsadi, ta'lim, fan va pedagogik amaliyotning turli shakl va turlari hamda vositalarini izlab topish va ta'lim amaliyotiga tatbiq etish va boshqalar to'g'risida yozilgan.*

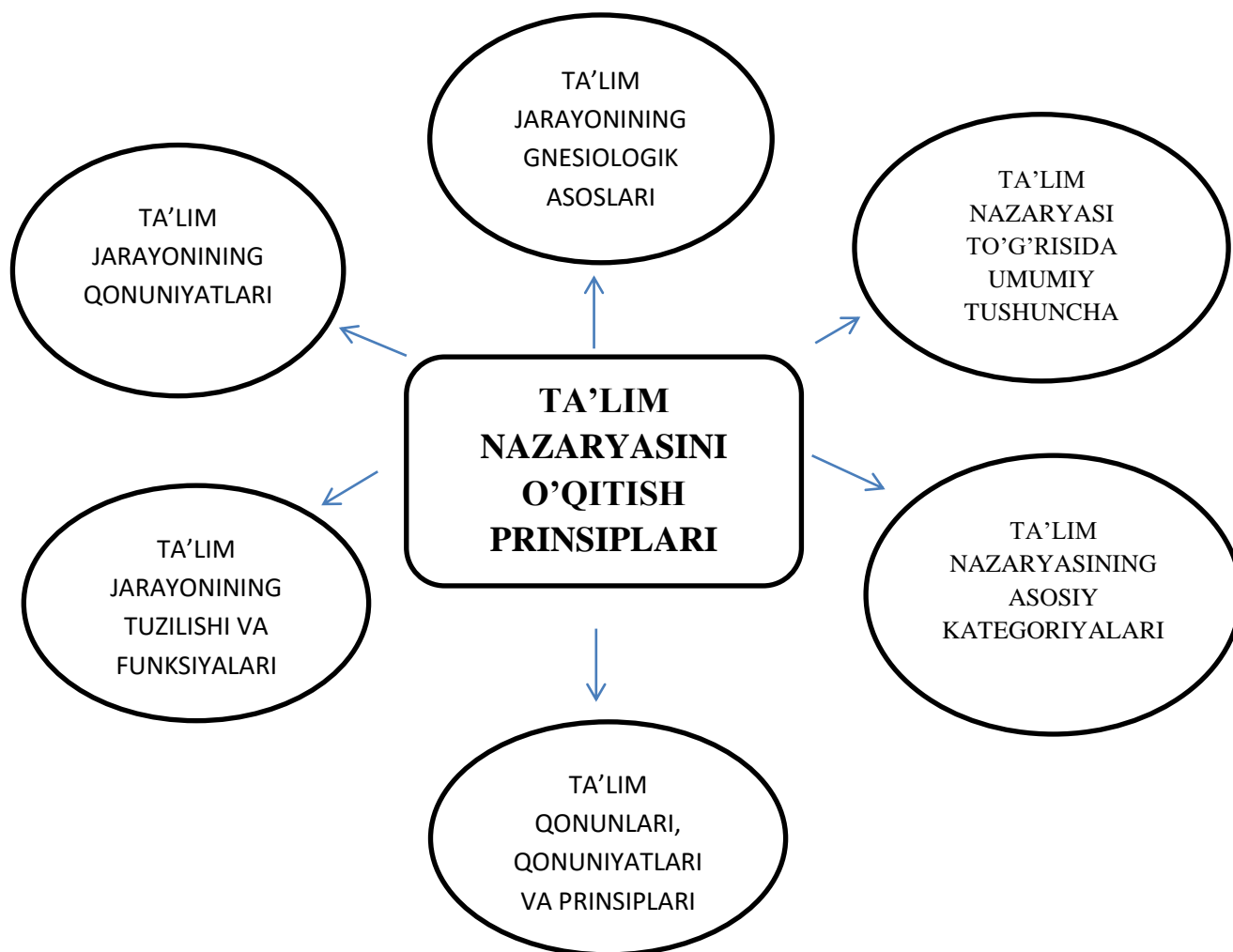
Kalit so'zlar: *ruhiy islohatlar, shaxsiy tayyorgarlik, tabiiy qobiliyat, munosabat, tashkilotchilik, pedagogik ish, pedagogik ziyraklik, kuzatuvchanlik, bolalalarni yoqtirish.*

Biror kasbning haqiqiy ustasi bo'lish uchun kishida tabiiy qobiliyat, ma'lum jismoniy, va ruhiy islohatlar, puxta tayyorgarlik, shaxsiy tayyorgarlik va ayrim shaxsiy sifatlar bo'lish kerak. Pedagogik maqsadga yo'naltirishda qanday munosabatlarga ye'tiborimizni qaratishimiz kerak. Pedagoglik kasbini tanlagan kishi avvalo sog'lom bo'lishi, so'zlarni to'g'ri va yaxshi talaffuz qila olishi, bosiq, asablari joyida bo'lishi, boshqalar bilan muomolada o'zini tuta olishi zarur. Shuningdek, bolalarni yoqtirishi ular bilan ishonch bilan ishlashga mayli borlik, xushmuomilalik keng fikrlay olish tashkilotchilik, o'ziga va boshqalarga nisbatan talabchanlik kabi shaxsiy sifatlar mavjudligi ham kishining pedagogik ishga yaroqligini ko'rsatadi. Pedagog o'z maqsadiga yerishishi uchun munosabatga o'quvchilar bilan kirishi uchun qo'yidagi sifatlarga ega bo'lishi lozim. Bolalarni sevish va ular bilan ishlashga qiziqish, pedagogik ishni sevish, psixologik va pedagogik ziyraklik va kuzatuvchanlik tashkilotchilik qobiliyati, haqqoniy, dilkashlik, talabchanlik, qatilylik va maqsadga intilish, vazminlik o'zini tuta olish. Pedagog pedagogik maqsadga yo'naltirilgan munosabat jarayonda o'quvchilarni xarakter xususiyatlariga ham alohida ye'tiborini qarata olishi lozimdir. Maqsadga yerishishga birgalikda intilish. Ta'lim sohasida biz maqsadga yerishimiz. Uchun albatta birgalikda intilishimiz lozimdir. Ta'limni tashkil yetuvchi hodimlar bu pedagoglardir shunday yekan ta'limni samarali amalga oshishida kimlar bilan birgalikda ishlashimiz o'rinli Ma'lum, pedagogik kasbda maqsadga yerishish uchun o'qtuvchining faqat bilimdon bo'lishi, u yoki bu fanini chuqur bilishining yetarli yemas. O'qituvchi tarbiya hamdir. U bolalarning yosh va ruhiy hususiyatlarini ye'tiboriga olib biror fanni qay darajada, qanday usullar bilan o'rganishni ham, bolalarni qanday tarbiyali metodikasini ham, inson shaxsning shakllanishi qonunniyatlarini ham bilishi zarur.

Klaster atamasining ma'nosini bilish uchun, avvalo, uning etimologik kelib chiqishini aniqlash kerak. Bunday holda, biz bu inglizcha so'z ekanligini aytishimiz mumkin. Xususan, bu o'rta asr inglizlaridan kelib chiqqan va "blok" yoki "to'p" deb tarjima qilinishi mumkin.

Pedagogik ta'lim innovatsion klasterining muallifi, klasterning maqsadini quyidagilarda deb biladi:

- ta'lim, fan va pedagogik amaliyotning turli shakl va turlari hamda vositalarini izlab topish va ta'lim amaliyotiga tatbiq etish;
- ta'lim va tarbiya uzviyligi, aloqadorligi, uzluksizligini ta'minlovchi mexanizmlarini izlab topish va takomillashtirish;
- barcha ta'lim fanlari bo'yicha pedagogik ta'limni rivojlantirishning dolzarb muammolarining intellektual resurslarini integratsiyalash;
- barcha ta'lim yo'nalishlari bo'yicha pedagog kadrlarni tayyorlashda MTM, UTM hamda OTMlarining o'zaro tezkor qayta aloqa mexanizmlarini ishlab chiqish;
- pedagogik ta'limga o'quvchilarning qiziqishini oshirish, ularda pedagog bo'lishga istak va xohishni uyg'otish, institutga yuqori ko'rsatkichlar bilan tahsil olayotgan o'quvchilarni tanlab olish mexanizmlarini ishlab chiqish;
- pedagogik ta'lim bo'g'inlari orasidagi aloqadorlik, bog'liqlik, hamkorlik, uzviylik va uzluksizlikni ilmiy hamda amaliy jihatdan asoslash;
- talabalarni bugungi jadal rivojlanish jarayonlarida bevosita ishtirokini ta'minlash hamda yosh mutaxassislarning kasbiy ko'nikmalarni egallash davrini qisqartirish;
- pedagogik ta'limda yangi avlod o'quv, o'quv-metodik, ilmiy adabiyotlar, vositalar hamda didaktik materiallar majmuasini yaratish va hokazolar.

Majburlanmagan holda o'qitishi o'quvchi ixtiyori bilan o'qituvchi hamkorligida olib boriladi. Majburlanmagan holda o'qitish iqtidorli, talantli o'quvchilar o'z hohlagan fanlarini yanada yaxshi o'zlashtirishi uchun, kasb yo'nalishlariga qarab fanlarni to'garaklarda darsdan keyingi amaliy mashg'ulotlarda davom ettiradilar. Hozirgi kunda yoshda ko'proq ta'lim muassasalaridagi dars mashg'ulotlari to'gaganidan so'ng o'zlari qiziqchan mashg'ulotlar bilan shug'ullanadilar. Bularga: kompyuter mashg'ulotlari, o'g'il bolalar ko'proq sport to'garaklariga, duradgorlik, qiz bolalar pazandachilik, zardo'stlik, tikuvchilik, mashg'ulotlariga ixtiyoriy ravishda qatnashadilar. Auditoriya mashg'ulotlarida dars o'qituvchi tomonidan talabalarga mukammal tarzda yetkazib berilsa, o'qituvchi talabalarni o'ziga jalb qilolsa, o'quvchilarda fanga nisbatan qiziqish vujudga keladi. Va o'quvchilar fanni ixtiyoriy tarzda o'zlashtiradi. O'quvchilar o'zlari qiziqqan fanlari yuzasida to'garak mashg'ulotlariga qatnashib, fanni yanada chuqurroq o'rganib o'z sohasining yetuk mutaxassisi bo'lishiga intiladilar

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Podlasъy I.P. Pedagogika. – M.: Vldos, 2003. y.
2. Musurmonov R. Musurmonova M. Umumiy o'rta talim maktablarida pedagogik konfliktlar va ularning profilaktikasi muammolari xucusida. "Xalq ta'limi" j. T.: 2021. № 26 20-23.
3. Jabborova Onakhon Mannapovna. (2019). Psychological and pedagogical foundations of the formation of the artistic perception of students in secondary schools. European journal of research and reflection in educational sciences, 7(10), 9- 14
4. <https://uz.erf-est.org/2801-cluster.html>
5. <https://www.google.com/search>